

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินวิจัยครั้งนี้ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งประกอบด้วย การใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อถอดบทเรียนบริบทของโรงเรียนบ้านบาละ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 รูปแบบการบริหารจัดการของโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการให้ เป็นโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม และเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมใน โรงเรียนตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สำหรับประเด็นการวิจัยนั้น ผู้วิจัยศึกษาโรงเรียนบ้านบาละ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เป็นพื้นที่ในการวิจัยซึ่งการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเป็น ทางการ (Formal Interview) และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ควบคู่ กับการทำบันทึกภาคสนาม(Field Note) การสังเกต(Observation) โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง เพื่อศึกษาบริบทของโรงเรียนโดยการถอดบทเรียน รูปแบบ การบริหารจัดการของโรงเรียน และศึกษาการจัดกิจกรรมในโรงเรียนตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม อย่างลึกซึ้ง โดยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยตามกระบวนการดังนี้

- 3.1 แหล่งข้อมูล
- 3.2 การเข้าสู่พื้นที่
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและสามารถตอบปัญหาการวิจัย ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษา บริบทเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรม กระบวนการจัดกิจกรรมสร้างโรงเรียนคุณธรรม และรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนคุณธรรมวิถีอิสลาม ของโรงเรียนบ้านบาละ จังหวัดยะลา ผู้วิจัยจึงใช้การเลือกพื้นที่แบบเจาะจง โดยเลือกสถานศึกษาที่มี กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

3.1.1 สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 22 ราย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 ราย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 ราย ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระจำนวน 8 ราย ครูหัวหน้างานโรงเรียนคุณธรรมจำนวน 1 ราย ครูผู้สอนอิสลามศึกษา จำนวน 1 ราย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนบ้านบาระ จำนวน 6 ราย

3.1.2 เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 1) แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลนิธิยุวสถิรคุณ และของโรงเรียน
- 2) กรอบการดำเนินงานโครงการศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลนิธิยุวสถิรคุณ
- 3) คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมโครงการศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลนิธิยุวสถิรคุณ
- 4) คู่มือการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน โครงการศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มุลนิธิยุวสถิรคุณ
- 5) แผนการกระจายอำนาจ และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนบ้านบาระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
- 6) วารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนบ้านบาระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
- 7) คำสั่งโรงเรียนบ้านบาระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม

3.2 การเข้าสู่พื้นที่

ผู้วิจัยได้เข้าร่วมอบรมวิทยากรโครงการโรงเรียนคุณธรรม ที่ทางมูลนิธิยุวสถิรคุณได้จัดขึ้น จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการอบรม และได้ศึกษาหาข้อมูลโครงการโรงเรียนคุณธรรม ในเครือข่ายโรงเรียนชายแดนภาคใต้ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม คือโรงเรียนบ้านบาระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 แล้วจึงศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นในการจัดกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม จนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมโครงการโรงเรียนคุณธรรมในฐานะผู้ช่วยวิทยากร และเริ่มสร้างความคุ้นเคยกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบาระ เพื่อประสานงานขอข้อมูลการบริหารจัดการโรงเรียนสู่โครงการโรงเรียนคุณธรรมดังกล่าว และนัดหมายเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและ

ผู้เกี่ยวข้อง แล้วจึงได้ติดต่อขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย และเข้าไปในโรงเรียนบ้านบาละ เพื่อศึกษาบริบทโรงเรียน สร้างความคุ้นเคยกับครูผู้สอน และนักเรียน และขอข้อมูลสำหรับการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยเป็นคนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี สามารถติดต่อประสานงานและมีความพร้อมในการเก็บข้อมูล และร่วมสังเกตกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกโดยตรงไปตรงมาตามความจริงเชิงประจักษ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ควบคู่กับการทำบันทึกภาคสนาม เพื่อสรุปประเด็นการถามคำถามแบบหลวมๆ เพื่อให้ไม่หลงประเด็น ซึ่งต้องการข้อมูลละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผู้วิจัยได้ร่างแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกแบบกึ่งมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์ และเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งจะต้องตั้งคำถามกว้างๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และมีจุดสนใจอยู่แล้วโดยพยายามหันความสนใจของผู้ถูกสัมภาษณ์เข้ามาสู่วัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งผู้วิจัยรู้ก่อนแล้วว่าต้องการข้อมูลอะไร อย่างไร จึงพยายามเชื่อมโยงเข้าหาประเด็นที่ต้องการในลักษณะการตะล่อมกล่อมเกล่า เอาข้อเท็จจริงออกมาเฉพาะจุดนั้นๆ ซึ่งอาจจะต้องใช้วิธีการรุกผู้ตอบด้วยวิธีการต่างๆ เช่น สร้างสถานการณ์สมมติให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงปฏิกิริยาตอบออกมา และระมัดระวังไม่ให้เป็นการก้าวร้าว รุนแรง หรือเป็นส่วนตัวมากเกินไป การสัมภาษณ์เป็นการกำหนดตัวผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(Key Informants) ไว้เป็นการเจาะจงก่อน โดยผู้วิจัยมีความรู้เบื้องต้นว่าใครคือผู้ที่ควรจะไปสัมภาษณ์ที่รู้เรื่องที่ผู้วิจัยต้องการอย่างละเอียดลึกซึ้งเพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลในส่วนที่ต้องการจะดำเนินการ

3.4 การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า คือ 1) ตรวจสอบแหล่งข้อมูลจากแหล่งเวลา โดยผู้วิจัยจะสังเกตและสัมภาษณ์ในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างเวลากัน 2) ตรวจสอบแหล่งข้อมูลจากแหล่งสถานที่ โดยผู้วิจัยจะสังเกตและสัมภาษณ์ในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างสถานที่กัน และ 3) ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งบุคคล โดยผู้วิจัยจะสังเกตและสัมภาษณ์ในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างบุคคลกัน โดยผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าโครงการโรงเรียนคุณธรรม ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และนักเรียน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาถึงความเพียงพอของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความถูกต้องของ

ข้อมูล เป็นการยืนยันข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระดับลึก และได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีความเที่ยงตรงรอบด้านด้วยการสัมภาษณ์ข้อมูลที่ได้จนถึงข้อมูลที่มีความอึด仗ยุติการสัมภาษณ์ระดับลึก

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้การสังเกตควบคู่การสัมภาษณ์ การสอบถามข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ หัวหน้าโครงการโรงเรียนคุณธรรม คณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เป็นประเด็นเดียวกัน พร้อมกับสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ผู้วิจัยต้องศึกษาค้นคว้าจนมีความเข้าใจที่ลึกเกี่ยวกับงานวิจัย และได้รับความคิดเห็นในเรื่องนั้นออกมา ตามที่ครูผู้ปฏิบัติเข้าใจและรู้สึก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบถามซ้ำ คือการพิจารณาข้อมูลที่เก็บมาได้ หากข้อมูลใดเป็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในด้วยการถามอีกครั้ง หลังจากนั้นได้สรุปผลวิจัยและเขียนรายงานผลการศึกษาวิจัยต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้คำนึงความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นหลัก ทั้งนี้โดยตั้งอยู่บนความถูกต้อง ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบในการวิจัย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการหลากหลายเพื่อจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและเจาะลึก โดยใช้อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ เครื่องบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก และกล้องถ่ายรูป ด้วยการนำตนเองเข้าไปสัมผัสปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น และพยายามเข้าถึงวิธีการอธิบายปรากฏการณ์แบบคนใน โดยใช้ในการสัมภาษณ์และวิธีการสังเกตเป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์เป็นการเจาะลึกในประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาโดยใช้ทั้งการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้เตรียมคำถามไว้ตายตัว ซึ่งวิธีการนี้ผู้วิจัยจะได้ข้อมูลที่ไม่ว่างคลุมเท่าที่ควร โดยเฉพาะในด้านของวัฒนธรรมและความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์

1.2 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) จะใช้ควบคู่กับการสังเกต เพื่อให้เห็นภาพและเข้าใจรูปแบบทางประเพณีและวัฒนธรรม โดยเตรียมคำถามกว้างๆ มาล่วงหน้า การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจะได้ข้อมูลแบบละเอียดลึกซึ่งเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการสนทนาแบบมีเป้าหมาย โดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูหัวหน้าโครงการ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้แทนนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนชุมชนบริเวณโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง ทำให้ได้ข้อมูลแบบกว้างเพราะไม่จำกัดประเด็นสนทนา ไม่มีการจำกัดประเด็นในการตอบ และไม่มีการกำหนดเวลาสนทนาที่แน่นอน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับ

สภาวะการณ์ในการสนทนาในขณะนั้น ซึ่งเรื่องที่จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับ รูปแบบกระบวนการบริหารจัดการที่ทำให้ประสบความสำเร็จในโครงการโรงเรียนคุณธรรม และการดำเนินงานการจัดกิจกรรมโครงการโรงเรียนคุณธรรม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการนี้ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1.2.1 แบบเปิดกว้าง ไม่จำกัดคำตอบ โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้สัมภาษณ์มีอิสระที่จะอธิบายแนวความคิดของตนไปได้อย่างอิสระ มีความรู้สึกเป็นธรรมชาติ เหมือนเป็นการเล่าให้ฟัง โดยไม่ได้รู้สึกกดดันที่จะต้องหาคำตอบ

1.2.2 แบบเจาะลึก หรือแบบมีจุดสนใจเฉพาะ เพื่อค้นหาข้อมูลที่ผู้วิจัยมีความต้องการและสนใจอยู่แล้ว และพยายามหันความสนใจของผู้สัมภาษณ์เข้ามาสู่จุดที่ตั้งไว้ โดยไม่ปล่อยให้ผู้สัมภาษณ์หันเหไปสนทนาเรื่องอื่น

1.2.3 แบบตะล่อมกล่อมเกล่า เป็นการสัมภาษณ์เพื่อล้วงความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติที่มีต่อเรื่องที่ทำให้การสัมภาษณ์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ในภาคสนาม จะเริ่มตั้งแต่วันที่ลงพื้นที่ในการศึกษาหาข้อมูล จนถึงวันสุดท้ายที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์ทันทีขณะเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกประเด็นสำคัญ ๆ ขณะสัมภาษณ์ไว้และบันทึกภาพเพื่อนำไปใช้ประกอบกับข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์ สอบถาม รวมทั้งฟังจากเครื่องบันทึกเสียงซ้ำหลังการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลเรื่องเดียวกันจากหลายแหล่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และละเอียดที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้กระทำภายหลังจากการสัมภาษณ์ทุกครั้ง แล้วนำไปถอดบันทึกคำสัมภาษณ์แบบคำต่อคำในแต่ละรายการภายหลังจากกลับจากพื้นที่อีกครั้งหนึ่ง

วิธีการหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการสรุปจากการศึกษารูปแบบจากข้อมูลโดยไม่ใช้สถิติ ดังนั้นผู้วิเคราะห์มีบทบาทสำคัญ เพราะต้องรอบรู้แนวคิด ทฤษฎี มีความรู้เป็นสหวิทยาการ สามารถสร้างข้อสรุปเป็นแนวคิด เปลี่ยนแปลงแนวทางที่จะแปลความหมายข้อมูลโดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป คือข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์แล้วจดบันทึก โดยการวิเคราะห์เชิงบรรยาย และ 2) การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นข้อมูลการบรรยายเช่นกัน แต่ทำข้อมูลนั้นให้จับได้ เป็นการกระทำกับข้อมูลเอกสารลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ คือ กระบวนการต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ผู้วิจัยไม่จำเป็นต้องรองจนกว่าจะเก็บข้อมูลเสร็จแล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูลได้เลย เช่น ในขณะที่จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ นั้น อาจวิเคราะห์ข้อมูลในทันที เพราะการที่ผู้วิจัยมีโอกาสวิเคราะห์ข้อมูล ในระหว่างกระบวนการเก็บข้อมูลนั้น เป็นแนวทางการช่วยปรับปรุงแนวทางในการเก็บข้อมูลต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินต่อกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบทันทีว่าข้อมูลใด

ที่ทราบแล้ว และข้อมูลใดที่ควรเก็บเพิ่มเติมอีก หลังจากศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากด้านต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. วิเคราะห์เอกสาร โดยนำข้อมูลจากเอกสารวิชาการ ประชาสัมพันธ์ คำสั่งของโรงเรียนบ้านบวละ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 งานวรรณกรรม งานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ และพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมตามแนวคิด 7-5 ของแมคเคนซี (Mckinsey) ทั้งหมด 7 ด้าน คือ กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบการปฏิบัติงาน (System) บุคลากร (Staff) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยมร่วม (Shared Values) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนาอย่างมีเป้าหมาย การบันทึกเสียง บันทึกภาพบุคคล สถานการณ์ สถานที่ เหตุการณ์ จากข้อมูลทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ และพิจารณาตีความข้อมูลที่ได้มาด้วยการบรรยายเชิงพรรณนา วิเคราะห์ความสอดคล้อง และความแตกต่างของความเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลงานวิจัยต่อไป สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีดังนี้

2.1) การวิเคราะห์แบบอุปนัย คือการตีความเป็นข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมา

2.2) การวิเคราะห์โดยแยกชนิดของข้อมูล คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิดๆ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีและไม่ใช้แนวคิดทฤษฎี การจำแนกข้อมูลแบบใช้แนวคิดทฤษฎี คือ การจำแนกข้อมูลแต่ละชนิด ในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แยกออกเป็นการกระทำ ความหมาย ความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสภาพสังคม หรือสถานการณ์ เป็นแนวทางในการจำแนก สำหรับการวิเคราะห์แบบไม่ใช้แนวคิดทฤษฎี คือ การแยกข้อมูลจากการวิเคราะห์ตามความเหมาะสมของข้อมูล อาจใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยมาช่วย การวิเคราะห์ในภาคสนามนี้จะเริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่วันแรกที่ลงสนาม จนถึงวันสุดท้ายที่ทำการวิจัยโดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบเพื่อหาความตรงและความเที่ยงโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญหลายๆ ฝ่าย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแบบสร้างข้อสรุปแล้วผู้วิจัยได้เรียบเรียงนำเสนอข้อมูลในรูปแบบวิธีพรรณนา (Description) และรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่องนี้นั้น ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะเชิงพรรณนา (Description) และรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ตามวัตถุประสงค์ของการ

วิจัย เพื่อให้เห็นถึงบริบทของโรงเรียนบ้านบาละ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยะลา เขต 2 รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมที่
สามารถบริหารจัดการให้เป็นโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus